

Gošća 35. FEST-a, italijanska glumica Jasmine Trinka

PRAVO NA UMETNIČKU SLOBODU

Film »Kajman«, još jedno ostvarenje režisera Nanija Moretija koji će biti prikazano u okviru programa »Horizonti«, dovodi u Beograd glumicu Jasmine Trinka, koja je zahvaljujući režiseru Naniju Moretiju počela da se bavi glumom. O saradnji sa režiserom gošća 35. FEST-a kaže:

- Za mene je bila čast da radim sa Nanijem Moretijem. Sa njim sam radila i svoj prvi film životu, i kao da smo se ponovo pronašli pet godina kasnije radeći na ovom filmu. On je osoba koja zadivljuje, ne samo svojim filmovima. Atmosfera na snimanju je bila lepa ali naporna. On je rigorozan kada je posao u pitanju, ali i zabavan i simpatičan. Bili smo prilično opušteni. Doduše ne previše jer je nemoguće pored njega se opustiti. On je toliko posvećen poslu. Čini mi se da su svi koji su radili sa njim zaista bili privilegovani i imali su utisak da se neko o njima brine.

Koliko se razlikuje rad na ovom filmu od Vašeg prvog glumačkog iskustva?

- Prvi film koji sam radila sa Nanijem Moretijem je »Sinovljeva soba«. To je film čija je tema teška, pa je i atmosfera na snimanju bila malo napeta i teška. Meni posebno, jer je to bilo moje prvo filmsko iskustvo. Nisam imala nikakva glumačka iskustva, nikada nisam išla u glumačku školu. Nani Moreti me je pronašao u školi pozvao da igram u tom filmu. Postali smo i dobri prijatelji. Film »Kajman« nas je ponovo spojio profesionalno. Bilo mi je zadovoljstvo da ponovo saradujem sa njim.

Film »Kajman« na veoma specifičan način kritikuje Berluskonija. Da li je zbog toga bilo nekakvih problema u Italiji?

- Da, političkih. Ne bih rekla da su to problemi, ali je bilo dosta polemike. I pre izlaska filma, ali i posle njegove premijere. Film je imao premijeru u jeku predizborne kampanje, pa je i Nani Moreti očekivao reakcije. Mislim da su političke polemike koje su se vodile o filmu zapravo bile odraz trenutno aktuelne političke situacije u Italiji. Ne može se film, odnosno umetničko delo posmatrati samo iz tog ugla. Koliko god da slika trenutnu političku situaciju, mora se imati u vidu da svaki režiser ima pravo na umetničku slobodu i pravo da svojim očima vidi vreme u kome živi.

Osnivač
festivala

Generalni
sponzor

Osiguranje nove generacij

NOKIA
Nseries

ПОШТА

ПОЛИТИКА

RENAULT

AIR FRANCE

Модернизација

ELLE

Lisa

Story

КОСМОПОЛИТАН

АВАЛА

Luka Babić, producent u «Telefilmu»- Hrvatska

Prvi put smo ovde s projektom Branka Šmita pod nazivom «Metastaze». Koncept ovih sastanaka je zanimljiv jer se ljudi upoznaju i sruže, uspostavljaju kontakte i dolazi do međusobne saradnje i pomaganja.

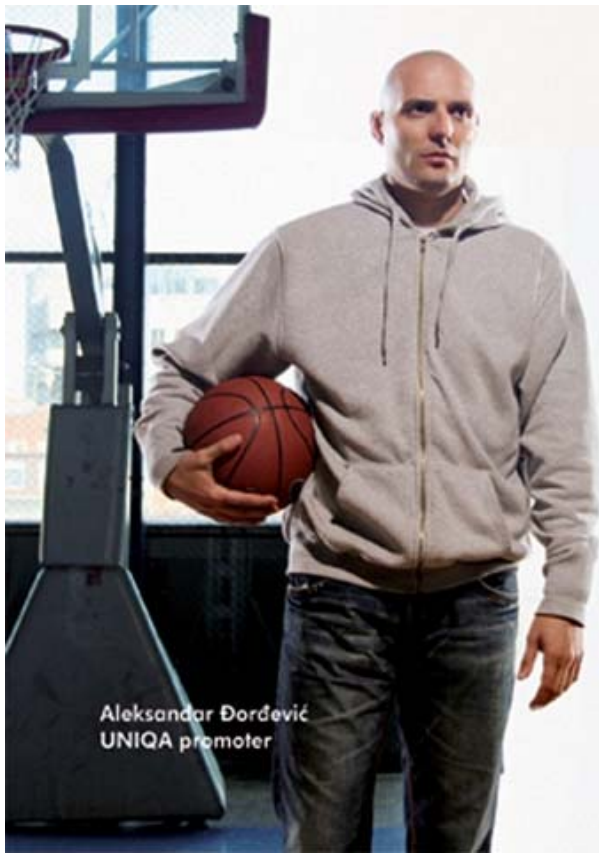
Shady Srour, reditelj iz Izraela

Smatram da su ovakvi susreti značajni jer otvaraju vrata raznim producentima i distributerima. To je potrebno. Ja dolazim sa Srednjeg Istoka, iz Izraela i sve ovo mi može pomoći. Uvek je potreban novac kad se snimaju filmovi i treba ih pronaći. Očekujem da ću ovde pronaći koproducenta koji će deliti našu viziju. Mislim da će ljudi sa ovog područja razumeti našu poruku. To je najbitnije. Drago mi je što sam ovde.

Miloš Radivojević, reditelj

Drago mi je što FEST postaje mesto na kome se sabira i konstituiše srpski film. Ovde se sastaje veliki broj ljudi iz Evrope, većina je dobronamerna i želi da pomognu i finansijski i moralno što je vrlo dobro. Vidim da svi mi ovde, koji smo na razne načine zavađeni i posvađani, tokom ovakvih dešavanja smo spremni na kompromise. Ja kao neka matora prognoziram dobre dane, dobru klimu, suprotno prognozama meteorologa. Mislim da mirišem dobre dane za srpski film, ali stahujem za svoju poziciju u srpskom filmu jer meni vreme ističe.

Život je bolji sa dobrim partnerom.

Život je večita utakmica i uvek se nadamo pobjedi. Zato želimo da budemo među najboljima. Želimo da učinimo život sigurnijim, a samim tim bezbrižnijim i lepšim, da budemo Osiguranje nove generacije.

UNIQA je vodeća osiguravajuća grupacija na austrijskom tržištu i jedna od najvećih u Centralnoistočnoj Evropi. Poslujemo u 16 evropskih zemalja – od Baltika do Crnog mora i Mediterana. Tokom 150 godina duge tradicije postali smo jedinstveno ime za **poštenje** koje je osnova kvalitetnih odnosa; **poštovanje** jer štitimo vašu različitost i posebnost; **kvalitet** jer je naša usluga vrhunska i profesionalna; **zajedništvo** jer povezujemo razne delove Evrope i članove UNIQA porodice; **fleksibilnost** jer se prilagođavamo vama i vašim potrebama.

Ali bez obzira na rezultat, najvažnije je da imaš dobrog partnera. To misli naših 5,5 miliona zadovoljnih klijenata širom Evrope sa kojima smo potpisali 12,3 miliona ugovora.

**OD SADA I U SRBIJI,
MOJ SIGURAN PARTNER!**

Osiguranje
nove generacije.

Call Center ☎ 011/ 20 24 100 www.uniqua.co.yu

UNIQA – lider na polju kvaliteta usluga

Osiguravajuća kompanija UNIQA vodeće je osiguranje na austrijskom tržištu i jedno od najznačajnijih u Evropi sa više od 150 godina tradicije iza sebe. UNIQA ima preko 12,3 miliona ugovora sklopljenih sa 5,5 miliona klijenata u 16 evropskih zemalja (Austrija, Nemačka, Švajcarska, Italija, Lihtenštajn, Poljska, Češka, Slovačka, Mađarska, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Rumunija, Bosna i Hercegovina, Ukrajina i sada Srbija).

UNIQA zapošljava preko 12.500 ljudi širom Evrope.

U Srbiji, počela je da posluje krajem prošle godine, kada je postala većinski vlasnik Zepter osiguranja.

U Austriji, UNIQA je, prema anketama Readers Digest-a, osiguravajući brend kome se najviše veruje i tako je već godinama, otkako se to istraživanje sprovodi.

UNIQA je u svim zemljama u kojima posluje, sponzor vrhunskih sportista. U Austriji, na primer, UNIQA je glavni sponzor višestrukog olimpijskog i svetskog šampiona Benija Rajha. U Srbiji, promoter UNIQA-e je jedan od najpopularnijih košarkaša svih vremena Aleksandar Saša Đorđević.

Već ove godine, UNIQA će tržištu u Srbiji ponuditi nove programe osiguranja, od kojih će mnogi predstavljati potpunu novinu. Cilj UNIQA-e da u Srbiji bude lider na polju kvaliteta usluga.

Jedan od glavnih akcionara UNIQA-e je Raiffeisen Banking Group Austria. Ove dve kompanije imaju sklopljen sporazum o strateškom partnerstvu i bliskoj saradnji u prodaji osiguranja i drugih finansijskih proizvoda. Zahvaljujući ovom partnerstvu UNIQA i Raiffeisen koriste sinergijske efekte u prodaji, razvoju programa, marketingu i koordinirano nastupaju na tržištu, kreirajući zajedničke usluge.

da li si kadar za fest

da li si kadar za fest

Nastavi da se smeješ!

režija i scenario: Rusudan Čkonija
Produkcija: Studio 99, Gruzija, Nemačka

Grupa razgoličenih žena i dece skupila se pored vrata u nameri da vide šta je unutra. Petnaestogodišnji dečak, šokiran i uplašen, gleda u sobu - tu je bazen pun krvi. Ovo je prolog. Tad film počinje i od samog početka gledaoci znaju da se nešto strašno desilo, ali ne znaju tačno šta, i kome.

"Nastavi da se smeješ" je tragikomedija koja se dešava u Tbilisiju, u Gruziji. Sedam žena učestvuju u takmičenju za Najlepšu majku. To je borba bez pravila, u kojoj je sve dozvoljeno - zavođenje članova žirija, podmičivanje, sve.

Svaka od žena u filmu ima svoj motiv da pobedi na takmičenju. Helen koja je izbeglica živi sa mužem i petoro dece u siromašnom bolničkom kvartu. Nata i njen suprig su u dugovima do guše. Inga je udovica i majka petoro dece koja izdržava i svoju svekrvu. Gvantsa je najmlađa i najspontanija od svih. Ona je i samohrana majka troje dece. Ona je lik koji će gledaocima biti najsimpatičniji. Inga i Gvantsa žive na ivici siromaštva, samo zid od tanke špreploče razdvaja njihove sobe. Inga sumnja da je Gvantsa ljubavnica njenog muža. Tamuna, nekad balerina, zaljubljena je u svog studenta i takmičenje koristi da bi zadržala pažnju svog mladog ljubavnika. Anuku je bolesno ambiciozna majka nagovorila da se prijavi. Nutsa želi da dokaže svom mužu da je sposobna da sama postigne nešto. Tokom takmičenja žene se ne takmiče samo međusobno, već i sa muževima i decom, kao i sa društvom oko njih. Za svaku od njih pobeda je od životnog značaja jer pobednica dobija stan i puno novca.

Ali malo po malo žene shvataju da ugrožavaju svoje samopoštovanje i dostojanstvo. Napetost raste, žene shvataju da ništa zapravo nema smisla i da su one samo marionete u rukama organizatora takmičenja. Na dan finala shvataju da je takmičenje namešteno. Gvantsa, koja je spavala sa svakim za koga je verovala da joj može pomoći da pobedi, iseče vene. Nutsa, čiji je muž sredio takmičenje po njenom ukusu, odbija da se pojavi na sceni kad ona za to sazna, tako da prva žena koja se pojavi na sceni biće prograšena za kraljicu lepote.

Gvantsina smrt je ujedinila ženu u njihovom protestu protiv žirija, ali predlog je veoma privlačan. Šta će žene uraditi: da li će pronaći snage i udružiti se zajedno protiv žirija ili će se pojaviti na sceni?

Scena se pretvorila u mikrokosmos koji se sastoji od sve patnje i tuge na svetu, nekad tako blizu apsurdna da teško možete doleteti smehu.

Rusudan Čkonija je rođena u Tbilisiju u Gruziji 1978. godine. Studirala je na državnoj pozorišnoj akademiji.

Rediteljska izjava Rusudan Čkonije:

Rusudan Čkonija je rođena u Tbilisiju u Gruziji 1978. godine. Studirala je na državnoj pozorišnoj akademiji.

-Pre tri godine snimala dokumentarac o beskućnoj deci u sirotištu "Bediani" koje se razlikuje od uobičajenih sirotišta jer su neka deca živela sa roditeljima koji zbog prilično komplikovane situacije u Gruziji, nisu mogli da im obezbede normalan život i završili su na ulici.

U Bediani sam upoznala Tamari, ženu izuzetnog izgleda i majku sedmoro dece koja mi je ispričala priču o takmičenju lepote. To je bila tragična priča na samoj granici apsurdna, tako da sam jedva uspevala da se ne nasmejem.

Ovaj film govori o tome kako je lako postati samo marioneta u tuđim rukama i kako je teško očuvati samopoštovanje. I da li nekoga čini srećnim kad zbog neke nagrade izgubi dostojanstvo. Ovo su glavna pitanja na koja sam pokušala da odgovorim. Ovde se pominju i neke veoma važne teme, kao što su ljubav između majki i dece, ženska spremnost na žrtvovanje.

Mislim da će moj film privući veliki broj gledalaca. On se dešava u Tbilisiju i pod nekim okolnostima samo bi tu i mogao da se desi, ali priča, sudbina ovih žena je univerzalna i razumnjiva svakom gledaocu.

Mleko

Režija: Semih Kaplanoglu

Turska

Osamnaestogodišnji Jusuf je uznemiren otkrićem romanse njegove majke sa upravnikom gradske železničke stanice. Nije siguran kako da se nosi sa tim. Da li da se ponaša u skladu sa tradicionalističkim kanonima kulture u kojoj su muškarci i dalje dominantni ili da pokuša da se priključi novim shvatanjima koja nameće proces modernizacije koji je upravo stigao u taj kraj.

Izjava režisera Kaplanoglua:

Prilikom gostovanja na Festivalu u Berlinu pre dve godine na kome sam predstavio svoj drugi film „Pad andjela“, bio sam prosvetljen delima autora koji su se bavili životom u ruralnim provincijama moje zemlje. Posle povratka kući otputovao sam u te krajeve Anatolije i suočio se sa brojnim promenama koje su u toj sredini već uzele maha. I upravo je taj utisak postao izvor ideja za priče koje će postati deo trilogije filmova koju sam nazvao „Jusufova trilogija“. Naslovi tih filmova su „Mleko“, „Jaje“ i „Med“. Svaka od tih priča se odvija u drugom kraju Anatolije, u potpuno drugačijim geografskim i klimatskim uslovima. Svaka priča ima u svom središtu odnos između majke i sina. Usled životnih okolnosti koje su se drastično promenile u ruralnim krajevima srednje Anatolije došlo je do promena i na ekonomskom, ali i socijalnom planu. Došlo je do prinudne drastične promene tradicionalnih vrednosti i običaja. U srcu tih uzdrmanih vrednosti je misao o „majci“ kao reprezentu porodične časti i čistote. Koncept majčinske ženstvenosti skoro nikada nije dotaknut. Tokom svog života sin neprestano zavisi od majčinskog „mleka“, bez obzira koliko mu je godina on će uvek zahtevati slast iz njenih grudi. Ali upravo pomenute promene u društvu čine da majka konačno otkrije svoju ženstvenost koja se ponovo rađa sinovljevim dosežanjem zrelosti. Smatram da je upravo taj tradicionalni odnos između majke i sina jedan od razloga zašto turska mladost ima toliko teškoća da uspešno prebrodi mentalnu promenu koja nužno nastaje u vremenu između detinjstva i zrelog doba. U „Mleku“, kao i u celoj „Jusufovoj“ trilogiji nastojim da u centru pažnje bude ta bolna promena koja se upravo odigrava u savremenom turskom društvu koje je, posebno kada je reč o odnosu između majki i njihovih sinova, prepuna kontradiktornosti i samim tim je pravo vrelo zanimljivih priča na tu temu.

O režiseru:

Semih Kaplanoglu je rođen 1963. godine u Izmiru. Diplomirao je televiziju i film na Fakultetu lepih umetnosti 1984. godina. Karijeru je započeo u agenciji „Sači end Sači“. Kasnije je radio kao asistent kamermana prilikom snimanja nagrađenih dokumentaraca Suha Arina. Radio je kao pisac scenarija i režiser televizijske serije od pedesetdve epizode, „Šenhaz tango“. Debitovao je filmom „Daleko od kuće“ s kojim je osvojio brojne nagrade na svetskim festivalima. Njegov drugi igrani film „Pad andjela“ bio je zapažen na 55. berlinskom festivalu. Trenutno radi na filmskoj trilogiji „Jusufova trilogija“. Za sada je snimio prvi deo, „Jaje“.

Moja siromašna, draga mama

Režija Nika Šek

Jermenija

Priča se bavi istinitim događajima koji su se desili s kraja osamdesetih i početka devedesetih minulog veka u gradu po imenu Bad, u maloj multinacionalnoj sredini nastanjenoj Rusima, Jevrejima, Jermenima, Azerbejdžancima, Ukrajinčima, Nemcima i Kazahstancima. Oni su u tom mestu živeli zajedno „mirno i tiho“ pokušavajući svim silama da demonstriraju kako među njima cveta „prijateljstvo i bratstvo“. Tako je bilo, međjutim, samo dok u njihov svet nisu ušle «blagodeti» politike. Odjednom ljudi su počeli da gledaju jedni na druge sasvim drugačijim očima i nacionalna pripadnost je dobila izuzetan značaj. Toliki da im je potpuno okupirala živote i drastično uticala na njihove, kako su mislili, dojučerašnje idilične odnose. Mržnja i destrukcija počeli su da se šire njihovim malim svetom.

Reči autorke:

– Mogla bi da nazovem ovaj projekt „drim-film“. Ovo je priča o mojoj baki, i govori o njoj, meni i mojoj zemlji, o svakoj osobi koja je u stanju da misli i oseća. Film pokušava da govori i o ljubavi skrivenoj u srcu devojčice koja ne shvata nacionalne razlike. U svakom od brojnih likova ove priče mogu da pronađem deo sebe. Svakog od njih poznajem kao sebe...

O Niki Šek:

Bila je student državnog Pedagoškog instituta (smer filma budućnosti) i student Sveruskog državnog instituta za film (smer budućeg filma i kompjuterske grafike). Od pre tri godine je članica Unije filmskih radnika Jermenije, a od prošle zamenik direktora Internacionalnog filmskog festivala Jermenije. Autorka je desetak zapaženih kratkih i dokumentarnih filmova.

ANIMIRANA FUTURISTIČKA TRKA ZA OTETOM NAUČNICOM KOJA IMA KLJUČ BUDUĆNOSTI LJUDSKE RASE

U Parizu 2054. godine kidnapovana je briljantna mlada naučnica Ilona koja je bila na čelu istraživanja ljudskog genoma. Oteta je baš kada je njeno istraživanje došlo na domak revolucionarnih otkrića. Niko nije zatražio otkupninu za nju, a svi pokušaji da bude pronađena su ostali bez uspeha. Multinacionalna korporacija Avalon, za koju je Ilona radila, hoće da je pronađe po svaku cenu i u tu svrhu je angažovala pariskog policajca Karasa koji se specijalizovao za oslobađanje otetih osoba. On je, međutim, najkontroverzniji policajac Pariza. Njegova istraga će otkriti mnoge neželjene i opasne detalje koji će čak i njemu ugroziti opstanak. Uskoro ni on sam više neće biti u stanju da razluči da li je naučnica za kojom traga žrtva ili zlikovac, odnosno da li je anđeo ili monstrum. Potraga za Ilonom će postati pitanje života i smrti ne samo za Karasa već i za čitavo čovečastvo jer je u njenim rukama naučni ključ za protokol (Renesansni protokol) koji bi mogao da odredi budućnost ljudske rase u kojoj bi čovek mogao da stvori Boga!

Komentar režisera Kristijana Volkmana:

– Želeo sam da izbegnem uobičajenu sliku Pariza. Taj grad je odavno veličanstveno dočaran od strane drugih, ali je često pogled na njega bio u raskoraku sa realističnim prikazom njegove sadašnjosti. Ako stavite na stranu njegovu romantičnu crtu, izbegnete čuvene aspekte kao što su Ajfelov toranj, Monmartr ili Notr Dam, a u prvi plani istaknete njegovu sumornu stranu i opredelite se da pokažete kakav bi Pariz mogao da postane, dobićete njegov izgled u ovom filmu, a to je jedan fosililizovan grad zarobljen u svojoj prošlosti, nasleđu, zagušljivosti i učmalosti u kojoj se više ništa ne dešava...Žanrovski reč je o napetom trileru koji u sebi nosi mnoštvo autorskih i žanrovskih uticaja, od Frenk Milerovog serijala „Grad greha” i sveta iz perspektive čuvenih autora stripova Mobijusa i Bilala, pa do filmova „Tron”, „Blejdraner”, „Gataka”, „Metropolis”. Produkcija je trajala više od godinu dana i na njoj je svoj doprinos dalo stosedamdeset ljudi. U „Renesansi” ima 120 likova, dvesta delova opreme, 40 vozila, devedeset setova Pariza...

POVRATAK SAMOM SEBI

Naravno da su scene golotinje u filmu... Ne zaboravite da sam ja Holandanim!
Pol Verhoven

Film „Crna knjiga“ počinje 1956. godine kada nastavnica Rahel Stajn slučajno sreće svoju staru poznanicu, koja je na putovanju sa svojim mužem. Susret budi bolne uspomene iz rata. Film nas potom odvodi u okupiranu Holandiju tokom Drugog svetskog rata tokom kojeg je Rahel bila mlada jevrejska pevačica koju je jedna porodica skrivala od Nemaca. Pošto je zalutala bomba porušila njeno skrovište, ona odlučuje da sa grupom Jevreja pređe Bisboš i ode na slobodnu teritoriju na jugu Holandije. Međutim, njihov čamac presreće nemačka patrola koja masakrira sve izbeglice. Preživljava samo Rahel koja menja svoje ime i izgled postajući Elis i započinje svojevrsnu odiseju, rešena da preživi u okruženju gde smrt vlada. Pridružuje se pokretu otpora, i pod imenom Elis de Vris sprijateljuje se sa nemačkim oficijom Munceom. Elis ostavlja utisak na oficira, pa joj on nudi posao. U međuvremenu pokret otpora kuje plan da oslobodi grupu svojih saboraca uz Elisinu pomoć. Plan biva osuđen. I pokret otpora i Nemci krivicu svaljuju na nju. Opet počinje da se skriva, ovoga puta sa Munceom. Zajedno čekaju da se rat završi. Oslobođenje Elis ne donosi slobodu, čak ni kada uspe da razotkrije pravog izdajnika. Svako ko je preživeo nosi izvesnu krivicu.

Tokom nedavnog promovisanja filma u Izraelu, Verhoven sa upitali kako se oseća zbog povezivanja Holokausta sa seksualnom pornografijom. „Dugo sam pokušavao da shvatim pitanje. U svakom slučaju, moj film zapravo i ne govori o Holokaustu. Moguće je da se smatra kontroverznim u Jerusalmu zato što mi ne predstavlja problem da povežem priču o Jevrejima tokom rata sa seksom ili sa istorijom Otpora. Holokaust za mene predstavlja činjenicu u istoriji, jednu užasnu činjenicu. Trebalo bi svi da shvatimo da živimo u izuzetno nasilnom svetu. Pomislite samo koliko je života uništeno u svakom trenutku. Zbog toga pre nego što kažete da su nacisti bili loši, morate priznati i da je ceo svet pun nasilja.“

Priča „Crne knjige“ je veoma bliska Verhovenu. Roden je 1938. godine i rat je proveo u Hagu. On i njegov prijatelj iz detinjstva Gerard Soeteman, scenarista, decenijama su sanjali da naprave „Crnu knjigu“ i da drammatizuju sve ono što se desilo kad su oni bili previše mladi da bi to mogli da shvate. Većina likova je zasnovana na stvarnim ljudima. „Nacista ljubavnik je bio prilično OK Nemač koji je pokušavao da zaustavi krvoproliće. Tad je Pokret otpora gađao svakog vojnika kog bi video. Nemci su uvek bili spremni za odmazdu. Bili su u stanju da javno pogube između 10 i 15 političkih zatvorenika na istom mestu gde je Nemač ubijen. Potom su primoravali Holandane da to posmatraju da bi ih uplašili. Video sam puno tela kad sam bio dete. Taj OK Nemač je smatrao to sumanutim, posebno zbog toga što se i ratu približavao kraj. Stoga je on pokušao da, kao što sam pokazao u filmu, napravi dogovor sa ljudima iz Otpora i spreči dalje ubijanje.

Paul Verhoven kaže: „Neki kritičari u Holandiji su rekli da je moj film površan, perverz i dekadentan, kao da ne znaju da sam ja odavno već čuo ove kritike. Ista stvar mi se desila u Holivudu“.

Ono što Verhoven kaže je istina. Tokom godina provedenih u Holivudu kritike njegovih filmova su bile takve da bi svaki čovek slabijeg karaktera odustao od bavljenja filmom. Ne smemo zaboraviti da je Verhoven bio režiser filma „Niske strasti“ (1992), i da je u tom filmu stvorio jednu od nezaboravnih scena u novijoj filmskoj istoriji. Verhoven kaže da njegova opstanak u Holivudu nije bilo ugrožen samo zbog filma Showgirls, već i zbog gašenja nezavisnih studija, kao što je naprimer Orion, koji su mu dozvoljavali da radi prilično slobodno. „Jedino što su oni zahtevali bilo je da prihvatim glumca koga oni odaberu. Oni bi kontaktirali recimo Arnolda Švarcenegera u „Totalnom opozivu“, ili Majkla Daglase u „Niskim strastima“. Posle toga, bio imao sam punu slobodu. Ali kada su te kompanije bankrotirale, shvatio da sam da nemam gde da odem. Nisam napravio dovoljno jaku mrežu glumaca a nisam bio ni na dovoljno zabava gde se zapravo i uspostavljaju kontakti. Jednostavno sam zaboravio to da uradim.“

Prisetimo se da je Verhoven takođe režiser tri najsenzacionalnija naučno-fantastična filma: „Robokapa“ (1987), „Totalnog opoziva“ (1990) i „Starship Troopers“ (1997). I zaista, da li je bilo moguće očekivati da će se ovaj režiser baviti filmom koji govori o osetljivim temama kao što su ubistva holandskih Jevreja tokom Drugog svetskog rata ili istraživati uznemirujuća pitanja o navodnom nehumanom odnosu prema Holandanim koji su saradivali sa nacistima? Veliki broj Holandana nije bio iznenađen. Skoro milion Holandana je odgledalo ovaj film od premijere koja je održana u septembru prošle godine. „To je skoro približno broju gledalaca koji su odgledali „Pirate sa Kariba, zar ne?“ kaže Verhoeven.

„Ljudi su rekli da je ovo moj comeback,“ kaže Verhoven koji je ostvario uspešnu karijeru u Holandiji pre nego što se proslavio u Holivudu. „Ne znam da li je to prava reč, moguće je da jeste. Ali sam se makar vratio sam sebi. To sam osetio kad sam snimio ovaj film.“ Poslednji put je 1973 godine bio uspešan sa filmom na holandskom jeziku.

Verhoven pominje da mu je pre nekoliko meseci prišao čovek na ulici i rekao mu da je on jedan od nekoliko ljudi u Holandiji koji ga čine ponosnim. Ono što čini Holandane ponosnim, barem kad je ovaj film u pitanju, jeste to što „Crna knjiga“ govori o jednom delu holandske istorije koji prikazuje Verhoevenove muškarce i žene ne toliko seksualno slobodne, već kao ljude koji su potkupljivi kao i mnogi drugi. „Niko mi nije zamerio zbog onoga što film kaže o otporu ili o onome što smo uradili Jevrejima, jer svako zna da je to istina. Ljudi plaćaju da bi pogledali film jer žele da saznaju gde su Jevreji bili,“ kaže Verhoeven. „Svašta su radili ljudi iz Pokreta otpora i policije. U filmu je sve prikazano: prikazani su ljudi koji nisu marili za Jevreje, ljudi koji su ih otkrivali nacistima, kao i ljudi koji su to odbijali – kao i svuda, zar ne? Po statistikama Holandija je zemlja u kojoj je najveći procenat Jevreja bio odveden. Samo 30 hiljada od ukupno 140 hiljada holandskih Jevreja je preživelo rat. Velika većina je uveliko bila mrtva pre nego što počinje radnja mog filma. „Crna knjiga“ počinje krajem 1944., ali većina njih je stradalo već 1943. godine. Mali broj je preživeo tu godinu – Ana Frank je, naprimer, bila uhapšena u leto 1944.

P
R
E
S
S
U
K
A
D
R
U

da li si kadar za fest

da li si kadar za fest

DANAS NA PRESS KONFERENCIJI:
JASMIN TRINKA, glumica u filmu «Kajman»
Proglašenje pobjednika žirija *FIPRESCI* i *UFNIK*
Proglašenje pobjednika *EUROPE OUT OF EUROPE*
Završna konferencija Direkcije FEST-a i osnivača Skupštine grada

RASPORED NOVINARSKIH PROJEKCIJA U MALOJ SALI SAVA CENTRA:

10.00 JA SANJAM, Fra/It (105`)
14.00 NEMIR , Norveška (104`)
16.00 HRONIKA JEDNOG BEKSTVA, Arg (103`)
18.00 BOLEST LJUBAVI, Rum/Fra (86`)
20.30 VREME, Jap/Južna Koreja (97`)

Svi zainteresovani novinari i snimatelji, koji žele večeras da prisustvuju ceremoniji zatvaranja, moći će da uđu u Veliku dvoranu Sava centra, sa Južnog ulaza, već od 19.15 sati.

Učesnici projekta B2B

Da li si kadar za fest?

Da li si kadar za fest?

